

Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

15.11.2021

Hørings svar på vern av skog på Statskogs grunn i Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjelldal

Om høringen og Sabimas rolle

Sabima er glade for å kunne delta i denne høringen, og mener det er viktig å tale artenes sak, det genetiske mangfoldets sak og økosystemmangfoldets sak.

Miljøorganisasjonen Sabima er en paraply for åtte landsomfattende biologiske [organisasjoner](#), som hver for seg representerer de viktigste artsgruppene i skog. Vi har derfor god kompetanse i vår totale organisasjon til å uttale oss om dette verneforslaget.

Som høringsinstans vil Sabima si at vi støtter foreliggende verneforslag.

Behovet for dette vernet

Natur for livet (Stortinget)

Stortinget gjorde i 2016 følgende vedtak når de behandlet Stortingsmeldingen om naturmangfold ([Natur for livet](#)): «**Stortinget ber regjeringen sette et mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 pst. av skogarealet.**» Sabima vil understreke at det foreliggende verneforslag er et godt bidrag til å nå dette målet. Både i Nordland og særlig i landet som helhet er det et godt stykke igjen, selv når dette vernet er gjennomført.

Sikring av internasjonale verneverdier

Nordland fylke har et internasjonalt ansvar for å ta vare på boreal regnskog og kalkgranskog. Det foreliggende forslag bidrar til dette. For begge typene har fylket en betydelig andel av nasjonale forekomster. Sabima mener derfor at dette vernet er helt sentralt om man skal få bevart slik natur i Norge.

Mangelanalysen

Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) gjorde i 2016 en [mangelanalyse](#) vedrørende skogvern i Norge. Vi ser at Danielsåsen, Holmvassdalen, Kapfjellmoen, Litlfliplingdalselva, Mikkeljordmoen, Simafjellet, Skardmodalen, Stortuva og Svartvassfjellet alle har høy mangelloppfyllelse. Sabima vil sterkt understreke at

dette viser hvor viktig dette skogvernet er. Hvis vi ser på biomangfold og rødlistearter isolert, er det enda flere av områdene som kommer svært bra ut.

Er omfanget av vernet tilstrekkelig

Er bredden i vernet stor nok og nok areal foreslått?

Vi viser til innspill som ble gitt av Naturvernforbundet og Jostein Lorås, ved utsendelse av oppstartsmelding 20.6.2020, og mener at mer areal skulle vært omfattet av verneforslagene.

Er det andre områder som burde vært med?

Vi stiller spørsmål ved om det ikke skulle vært med verneområder i Rana kommune i denne omgang?

Noen av de foreslåtte områdene enkeltvis

Breiskardet.

Sabima er kjent med at det er gjort en rekke funn av rødlistede insekt- og lavararter i dette området etter at Asplan-Viak avla sin rapport i 2019. Disse artene er registrert i Artsobservasjoner.no og skal dermed være tilgjengelige i Artskart. Dette understreker de høye verneverdiene, og vi forventer at vernegrunnlaget blir oppdatert.

Vi kan også melde at den meget sjeldne laven grandråpelav *Cliostomum piceicola* er funnet i Breiskardet i 2021. Funnet er bestemt av laveksperter Håkon Holien og registrert på Artskart. Denne laven har bare et 20 talls funn på landsbasis og er aktuell for den nye rødlista. Den er knyttet til fuktige granskoger.

Grå sirkel viser funn av grandråpelav *Cliostomum piceicola* øst for Svenningdalstjønna i 2021. Funnet er innenfor forslaget til Breiskardet nv.

Danielsåsen utvidelse. Sabima er kjent med at det gjort en rekke funn av rødlistede sopp- og lavarter i dette området etter at Asplan-Viak avla sin rapport i 2019. Disse artene er registrert i Artsobservasjoner.no og skal dermed være tilgjengelige. Dette understreker de høye verneverdiene, og vi forventer at vernegrnlaget blir oppdatert.

Det er viktig at skuterløypa dette området legges ned ved et vern, da slik kjøring ikke hører hjemme i et naturreservat. Vi ber derfor om at § 6 f. i forslaget til forskrift sitat: «**bruk av snøskuter langs den eksisterende skuterløypen i sørøstre del av verneområdet. Unntaket gjelder bare når løypa er offisielt åpen**» fjernes. Vi mener ikke omfattes av begrepet «nødvendig motorfersel».

Holmvassdalen utvidelse. Sabima er kjent med at det gjort en rekke funn av rødlistede sopp- og lavarter i dette området etter at Asplan-Viak avla sin rapport i 2019. Disse artene er registrert i Artsobservasjoner.no og skal dermed være tilgjengelige. Dette understreker de høye verneverdiene, og vi forventer at vernegrnlaget blir oppdatert.

Her vil vi også påpeke at det er gjort funn av den sterkt truede (EN) sumpbillen *Elaphrus uliginosus* på Kjerringvasshøgda nord for Kjerringvatnet i 2019. Funnet er bestemt av eksperten Stefan Olberg i Biofokus, og registrert på Artskart.

Rød prikk med blå sirkel. Funnsted for billen *Elaphrus uliginosus* i 2019. Data i følge Artskart.

Interessant er det også at dendrokronologen Andreas Kirchhefer har datert ei gran i Holmvassdalen til mulige 370 år. Slikt er ikke hverdagskost når det gjelder enstammet gran. Det illustrerer noe av verdiene man kan få tatt vare på om dette vernet gjennomføres.

Vi synes det er merkelig at elektrifisering av jernbanen er tatt med som en generell tillatelse under §4 i verneforskriften. Sabima mener dette vil ha karakter av et relativt omfattende enkelttiltak som bør ha dispensasjon etter § 7.

Betraktninger rundt virkestilgang for treforedlingen på Helgeland

Sabima har notert seg at det er en del oppmerksomhet i forbindelse med verneforslagene, og frykt for at det blir mangel på virke for lokal treforedlingsindustri hvis vernet gjennomføres. Vi vil peke på at Nibio (rapport vol 7 Nr. 89, 2021) i sin konsekvensanalyse konkluderer med at verneområdene kun utgjør 2 % av det samlede virkesvolum i kommunene Rana, Hemnes, Vefsn, Hattfjelldal og Grane. Den pågående motstand mot vern synes også å være preget av kunnskapsløs og vikarierende argumentasjon, all den tid det alt vesentlige av tømmeret som avvirkes på Helgeland eksporteres ut av regionen.

Særlig har Arbor i Hattfjelldal vært i fokus. I tidsskriftet '*Norsk Skogbruk*' for oktober 2021 forteller Arbors administrerende direktør at de har som mål med 70 % innblanding av flis fra returvirke, og at de er godt i gang med å investere for dette. Det betyr at de blir vesentlig mindre avhengige av ferskt virke rett fra skogen. Dermed faller mye av bekymringen for at Arbor skal få nok virke, bort.

Avsluttende kommentarer

Fordeler med Statskog-vern

Sabima vil påpeke at det er flere fordeler med å verne statens egen skog. Det juridiske og erstatningsmessige er mye enklere enn ved vern av privateid skog. Utbetaling av erstatning kan skje i ettertid.

Sabima håper derfor at dette vernet blir gjennomført på en rask og effektiv måte slik at både verneinteressene, lokalsamfunnene og Statskog selv kan få en snarlig avklaring.

Vennlig hilsen

Christian Steel e.f.
Generalsekretær

Even Woldstad Hanssen
Kartleggingskoordinator